

Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova

Broj: 02/3-4.5-1605 /23
Bihać, 29.03.2023. godine

SKUPŠTINA UNSKO – SANSKOG KANTONA

PREDMET: Deklaracija – Platforma za mir i Informacija o projektu PRO – Budućnost dostavlja se

Na osnovu člana 109 i člana 145. , a u vezi člana 97. Poslovnika Skupštine Unsko – sansko kantona (“Službene novine Unsko – sanskog kanatona”, broj: 9/17 i 11/21) u prilogu vam dostavljamo tekst Platforme za mir u formi deklaracije i Informaciju o PRO – Budućnost, na razmatranje i usvajanje

O b r z l o ž e n j e

Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova je na svojoj sjednici održanoj 29.03.2023. godine razmatrala tekst Platforme za mir koji je dostavljen od strane PRO-Budućnost (Povjerenje, razumijevanje, odgovornost za budućnost), USAID-ov projekat izgradnje mira i povjerenja među građanima svih etničkih i vjerskih skupina u Bosni i Hercegovini.

Podržavajući provođenje aktivnosti koje su usmjerene na očuvanje mira u Bosni i Hercegovini, Komisija je usvojila tekst dostavljene Platforme za mir i tom prilikom usvojila i Informaciju o projektu PRO – Budućnosti koju vam u formi deklaracije dostavljamo na razmatranje i usvajanje.

Prilog: - Informacija o projektu PRO – Budućnost i Platformi za mir
- Platforma za mir

Predsjednica
Komisije za ljudska prava, građanske
slobode i jednakopravnost spolova
Aida Pašić s.r.

Na osnovu člana 97. , a u vezi člana 93. i 145. (Poslovnika Skupštine Unsko – sasko kantona (“Službene novine Unsko – saskog kanatona”, broj: 9/17 i 11/21), Skupština Unsko – saskog kantona, na svojoj _____, sjednici održanoj dana _____, donosi

Deklaraciju - Platforma za mir

Mi, dolje potpisani,

Poštujući političko – pravni poredak u Bosni i Hercegovini;

Duboko privrženi izgradnji i unapređenju mirnog i pravednog društva;

Svjesni važnosti uspostavljanja i promocije mira u postkonfliktnim multietničkim društvima;

Zabrinuti zbog nadmoći suprotstavljenih kulturnih narativa i iskorištavanja razlika i historijske patnje, što je doprinijelo netoleranciji i nasilju u Bosni i Hercegovini;

Sa zabrinutošću posmatrajući nedostatak alternativnih ili neutralnih interpretacija historije i nedostatak snažne demokratske i participativne političke kulture;

Uvjereni da su vlasti na svim nivoima, od lokalne zajednice do vrha države, javne institucije, nevladine organizacije, institucije obrazovanja, kulture, sporta, mediji, mladi, vjerske zajednice, intelektualci, a posebno ranjive i marginalizirane grupe od neprocjenjive važnosti za izgradnju interkulturalnog razumijevanja, mira i nenasilja, te obnovu međuetničkog povjerenja narušenog posljednjim ratnim sukobom u regiji i teškim posljedicama koje je izazvao;

Ohrabreni dosadašnjim postignutim rezultatima mirovnih napora i zajedničkih projekata vladinog i nevladinog sektora, a posebno konkretnim i već vidljivim rezultatima projekata, kao što su „Izaberimo mir zajedno“, „PRO-Budućnost“ i ostali;

Žaleći zbog izostanka edukacije o miru u podijeljenom obrazovnom sistemu BiH, te marginalizaciji onih koji pokušavaju srušiti barijere nepovjerenja i straha;

Afirmirajući potrebu da vlasti i pojedinci sa svih nivoa i segmenata društva - javne institucije, nevladine organizacije, obrazovne i kulturne institucije, sportska udruženja, mediji, vjerske zajednice, intelektualci, mladi, te ranjive i marginalizirane grupe - učestvuju u izgradnji interkulturalnog razumijevanja, međuetničkog povjerenja, mira i nenasilja;

Prepoznajući predanost pojedinaca i institucija širom BiH, koji su hrabro inicirali proces prevazilaženja posljedica proteklog rata i ponovne izgradnje međusobnog razumijevanja, poštovanja i povjerenja;

Ohrabreni rezultatima napora na izgradnji mira i zajedničkim projektima navedenih pojedinaca i institucija;

Nastojeći postići:

- Sveobuhvatno zagovaranje za procese izgradnje mira i pomirenja, te njihovo prihvatanje među svim konstitutivnim i ostalim narodima, građanima i vjerskim zajednicama u BiH;
- Međusobno povjerenje, razumijevanje i odgovornost u svim društvenim sferama;
- Uključivanje u procese izgradnje mira svih onih koji mogu doprinijeti uspostavi boljih društvenih uslova i kapaciteta koji će poboljšati stabilnost, sigurnost i mir;
- Podizanje svijesti građana i stvaranje kulture dijaloga u kojoj će građani moći saznati za postojanje drugačijih interpretacija društvenih odnosa i odgovornosti, bez uticaja štetnih ili ideologija podjele;
- Eliminiranje komunikacijskih prepreka među donosiocima odluka i aktivistima civilnog društva, kako bi mogli zajednički raditi na izgradnji dugoročnih i održivih mirovnih procesa;
- Dinamičnije i brže uključivanje vlasti u mirovne aktivnosti civilnog društva i nevladinog sektora i obrnuto;
- Identificiranje predstavnika svih nivoa i sfera društva - političara, vjerskih vođa, građanskih aktivista, predstavnika manjina, intelektualaca, aktivista u obrazovanju, novinara, mladih, žrtava rata, marginaliziranih grupa i drugih - koji su spremni transformirati svoju sklonost mirovnim nastojanjima u konkretne aktivnosti koje afirmiraju ljudska prava i poboljšavaju međusobno povjerenje, razumijevanje i odgovornost;
- Prepoznavanje pojedinačnih i institucionalnih aktera koji teže da umanje distancu među narodima i eliminiiraju predrasude prema "drugima", na taj način kultivirajući društvene stavove o međusobnom razumijevanju, međuetničkom povjerenju i interkulturalnom razvoju;
- Prihvatanje ove platforme na državnom, entitetskom i lokalnom nivou;
- Adaptaciju ove platforme za regionalnu i međunarodnu javnost, radi uvjeravanja susjednih država i regionalnih i međunarodnih organizacija u neophodnost nastavka podrške izgradnji mira u BiH;

Afirmirajući našu uvjerenost da je mir, kao ljudsko pravo, najveća vrijednost našeg društva;

Iskazujući našu uvjerenost u neophodnost široke promocije i prihvatanja mira i mirovnih aktivnosti kao jedinog puta za prevenciju ponovnog buđenja konflikta i nasilja;

Naglašavajući da je naš zajednički cilj mir, koji će biti inkluzivan, te da nećemo biti zadovoljni samo odsustvom rata i nasilja, nego mirom koji će graditi slobodu, pravdu, razumijevanje i odgovornost kroz zaštitu ljudskih, nacionalnih i manjinskih prava;

Prihvatajući vlastitu odgovornost za stvaranje društva u kojem će mir biti prioritet iznad svih ostalih;

Riješeni da nastavimo podržavati već postojeće napore mirovnih aktivista u BiH, te da prepoznamo doprinos mirovnih aktivista našem društvu;

Zajedno posvećeni javnom zagovaranju za mir i kontinuiranom radu i obrazovanju drugih o miru;

Posvećeni razvoju demokratske slobode, građanskog angažmana i demokratske političke kulture koja ohrabruje debatu, odbacuje nasilje i promovira nenasilne oblike suprotstavljanja;

Pozivajući na širenje debata o miru u medijima i na društvenim platformama, kako bi one postale dio svakodnevnog života;

Osuđujući sve aktere i zagovarače nasilja i nasilnih politika;

Pozivajući sve donosiocel odluka i vođe civilnog društva širom zemlje i na različitim nivoima političke strukture da promoviraju vrijednosti mira i aktivno učestvuju u izgradnji stabilnog i održivog mira u BiH;

Podržavajući uspostavljanje komiteta čiji će članovi biti prominentne i javne osobe iz različitih sfera (obrazovanje, ekonomija, vjera, donositelji odluka, politika, kultura, sport, itd.) koje će zagovarati da svi građani BiH ovu platformu prihvate kao svoju;

Promovirajući uključivanje formalne i neformalne edukacije za mir u javnim obrazovnim ustanovama;

Iskazujući predanost u radu s medijima, kako bi se pronalazile i promovirale najbolje mirovne prakse, poruke, simboli i geste;

Pozivajući na javno predstavljanje zaključaka i naučenih lekcija relevantnih naučnih istraživanja usredotočenih na projekte izgradnje mira;

Pozivajući na izradu strategije za održiv dugotrajni mir u Bosni i Hercegovini, sveobuhvatnog mirovnog okvira koji će trasirati put za institucionalizaciju procesa izgradnje povjerenja i pomirenja u BiH;

Zalažući se za identificiranje pojedinaca iz sudske i izvršne vlasti koji ohrabruju mir, međuetničku saradnju i razumijevanje, a koje poštuju različite zajednice, kako bi mogli doprinijeti izradi i parlamentarnoj ratifikaciji strategije za održiv dugotrajni mir u BiH;

Pozivajući načelnike općina i gradova da otvore svoja vrata svim ljudima, te da promoviraju političku otvorenost, toleranciju, dijalog, prihvatanje postojanja drugačijih narativa, te zagovaranje dugotrajnog mira i pomirenja u svim lokalnim zajednicama;

Ohrabrujući sve ljude u BiH da učestvuju u formalnoj i neformalnoj mirovnoj edukaciji, izgradnji vještina za očuvanje mira, te rješavanju konflikata na miran i nenasilan način;

Pozivajući vladin i nevladin sektor u BiH, te sve građane da dostave kvalitetne prijedloge koji će poboljšati ovu početnu platformu, kako bi ona mogla prerasti u relevantan dokument i standard za mirovni aktivizam u BiH;

U potpunosti podržavamo sadržaj ove platforme i posvećujemo se ostvarivanju navedenih ciljeva.

Broj: 01/1-2-45- /23
Bihać, _____ 2023. godine

Predsjedavajuć Skupštine
Unsko- saskog kantona
Jasmin Musić, mag. politologije

Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova

Broj: 02/3-4.5.160-3/23
Bihać, 29.03.2023. godine

U skladu sa članom 25 stav (2) , a u vezi člana 34.stav (1) tačke c) i e) Poslovnika Skupštine Unsko – saskog kantona (“Službene novine Unsko – saskog kanatona”, broj: 9/17 i 11/21), Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova,na svojoj sjednici održanoj 29.03.2023. godine, usvojila je

ZAKLJUČAK

I

Podržavajući provođenje aktivnosti koje su usmjerene na očuvanje mira u Bosni i Hercegovini, Komisija je utvrdila Informaciju o projektu PRO – Budućnosti i Platformu za mir koja je podnesena od strane USAID-ovog Projekta PRO-Budućnost.

II

Informaciju iz tačke I ovog zaključka i tekst Platforme za mir u formi deklaracije dostavlja se Skupštini Unsko –saskog kantona na razmatranje i usvajanje.

III

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednica
Komisije za ljudska prava , građanske
slobode i jednakopravnost spolova
Aida Pašić, s.r.

Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova

Broj: 02/3-45-160/23
Bihać, 29.03.2023. godine

**Informacija
o projektu PRO-Budućnost i Platformi za mir**

PRO-Budućnost (Povjerenje, razumijevanje, odgovornost za budućnost) je USAID-ov projekat izgradnje mira i povjerenja među građanima i građankama svih etničkih i vjerskih skupina u Bosni i Hercegovini. Projekat već devetu godinu provodi CRS (Catholic Relief Services) sa partnerima u više od 70 lokalnih zajednica.

Osnovni cilj projekta je da se, zajedno sa ključnim društvenim akterima, radi na postizanju održivog i dugotrajnog mira u BiH. Radeći sa mladima, udruženjima, vjerskim zajednicama, medijima, političkim liderima i institucijama na svim nivoima projekat nastoji doprinijeti boljem razumijevanju između građana i naroda BiH.

Od brojnih postignuća PRO-Budućnosti u proteklih nekoliko godina izdvaja se ulaganje više od 1,5 miliona KM u više od 20 lokalnih zajednica za obnovu objekata infrastrukture manjeg do srednjeg obima koji će doprinosti izgradnji mira; blizu milion KM za implementaciju više od 160 malih projekata širom BiH; uspješnu saradnju s ministarstvima obrazovanja zahvaljujući kojim se program Mirovnog obrazovanja već tri godine provodi u više od 60 osnovnih i srednjih škola i pokretanje procesa suočavanja s prošlošću u Mostaru što je rezultiralo promjenom naziva ulica u ovom gradu koja su nosila imena po zločincima iz Drugog svjetskog rata. Također smo edukovali tri generacije mladih političara kroz Mirovnu političku akademiju.

Jedan od ključnih alata kroz koji se realizuju ove aktivnosti je Platforma za mir, dokument u formi deklaracije koji šalje jasnu i snažnu poruku da narodi i građani u BiH žele dugoročan i stabilan mir, kako bi mogli izgraditi bolje društvo. Platformu za mir je do sada usvojilo ili podržalo: Vijeće ministara BiH, raniji saziv Predsjedništva, oba doma Parlamentarne skupštine BiH, kao i devet stranaka, načelnici i gradonačelnici 75 opština/gradova, skupštine Zapadno – hercegovačkog, Sarajevskog, Zeničko – dobojskog, Srednjobosanskog, Posavskog i Kantona 10 kao i mnogobrojni mediji, vjerski lideri, te udruženja žrtava.

Istraživanja, razgovori, događaji i evaluacije koje su provodili CRS i partneri u projektu PRO-Budućnost, širom zemlje, pokazali su da je podrška miru nedvosmislena, jasna i snažna u svim društvenim slojevima, bez izuzetaka. Narodi i građani u BiH žele dugoročan i stabilan mir, kako bi mogli izgraditi bolje društvo. Usvajanjem Platforme za mir, Skupština Unsko – sanskog kantona šalje poruku lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj javnosti da smo spremni i zreli da napravimo transformaciju i postanemo zemlja – primjer pomirenja i održivog mira i stabilnosti. Vodeći se najvišim demokratskim standardima i ljudskim pravima, ali i ljudskim – moralnim, etičkim i duhovnim – vrijednostima ukorijenjenim u tradiciji svih naroda i građana u Bosni i Hercegovini, Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova i usvaja Platformu za mir, te je prosljeđuje Skupštini Unsko – sanskog kantona na dalje postupanje. Za realizaciju navedenih aktivnosti nije potrebno izdvajati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Skupštine.

Predsjednica
Komisije za ljudska prava, građanske
slobode i jednakopravnost spolova
Aida Pašić s.r.